

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. szám, földszint.
bárra.

Bérmintetlen leveleket csak ismert
kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk

Kiadóhivatal:
Kazinczy-utca 1. szám, földszint.
bárra.

Hirdetések díjazás szerint.
Egyes szám 5 kr. újság- és vasárnapi,
után: szám 3 kr.

Megjelen hétől és tínapig után is.

Előfizetési árak:
Helyben hazhoz hordva:
Egész évre . . . . . 22 frt.
Fél évre . . . . . 12 frt.
Negyed évre . . . . . 8 frt.
Egy hónapra . . . . . 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 14 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 8 frt. — kr.
Negyed évre . . . . . 5 frt. 50 kr.
Egy hónapra . . . . . 1 frt. 20 kr.
Hirdetések helyben ártandók.
Százalékot nem adunk.

A fegyvergyakorlatok.

Budapest, január 12.

(F.) Az egész törvényjavaslat, melyet báró Fejérváry Gábor honvédelmi miniszter ur néhány nap előtt a képviselőház elé terjesztett, mindössze három paragrafusból áll. Alakjára nézve tehát elég jelentéktelennek látszik, de annál fontosabb a tartalma. A szóban forgó javaslat ugyanis, ha majd törvény erejére emelkedik, oly annyira általánosan kötelező lesz, hogy a benne foglalt kötelezettség részben az ország egész lakosságát fogja érni, t. i. a tartalékosokat mind. E javaslatban fölhatalmazást nyertek a közös hadügy és a magyar honvédelmi miniszterek, hogy a rezervistákat a rendes fegyvergyakorlatokon felül hét napra behívassák a Mannlicher-féle új ismétlődő fegyverek kezelésének begyakorlására. Ismét egy áldozattal több, melyet a polgárok az államnak hoznak. Ez pedig nem csekélység, különösen a szegény embernek munkáját, foglalkozását, háztűzhelyét egy hétre oda hagyni és beruholni legnagyobb részt vidékről városba, hol a gyakorlatok a helyőrségekben tartatnak. E hó folyamán ugyanis 21-ére a brünni hadtest tartalékosai berendeltettek ily hét napi gyakorlatra, melyen az egész hadsereg állományának mihamarabb keresztül kell mennie.

Ez a „kell” teljesen motiválja azt, hogy bár ezen új intézkedés ismét csak növeli az amugy is eléggé panasztolt terheket, az állam mégis megköveteli polgáraitól, mert okvetlenül szükséges, mert kell.

Ha hadseregünket a legújabb és legtekélyesebb szerkezetű löfegyverekkel felszereljük, megtettük ugyan az önvédelemre szükséges nagyobb és súlyosabb intézkedést, mert elvállaltuk az óriási anyagi áldozatot, de nem tettük meg az egészt; ez megkezdett és félbe hagyott munka volna. A hadsereg katonáinak tudni kell az új fegyverrel való bánásmódot, mert ellenkező esetben nem is fegyver kezében az új puská.

Ha már a nemzetközi viszonyok és a politikai helyzet minden európai

államra ráírta az állandó és pedig a legnagyobb erőt kifejtő hadsereg tartását, mi sem vonhatjuk ki magunkat ez alól, de legalább arról kell tenni, hogy a hadügyre költött sok millió a maga szakmájában megteremje hasznát. Legyen ennek árán a hadsereg harcképessége fokozva, hogy béke idején tiszteletet és tekintélyt keltsen még ellenségeinkben is, s így a háborút távol tartsa, de ha ez mégis bekövetkeznék, a győzelem valószínűségét részünkre biztosítsa.

Kénytelen tehát a hadügyi kormány a polgárokat zaklatni, saját érdekében, e zaklatásoknak köszönhető, hogy hadseregünk mai szervezetében, berendezéseiben egyaránt megüti a magas mértéket.

Ezért biztunk mi elejétől fogva, mikor az első háborús hírek szállongtak, a béke fenntartásában. Volnánk csak gyengék, s ne volnánk elkészülve a háborúra, s ne állnánk még ezen felül is egy hatalmas szövetségben, a háborút bizony alig ha kerülhetnők el.

Akkor bizonyos volna a háború. Oroszország nem sokáig haboznék Galicziába és Bulgáriába egyszerre bevonulni.

Igy azonban nagyon is meg kell fontolnia, mit tesz. S bizonyára meg is fontolta. A legújabb érkezett hírek ugyanis a legbiztosabb kilátásokat nyújtják, hogy a béke megzavarva nem lesz. Oroszország úgy látszik nem akar tovább csapatmozgásokat ránk jeszteni, hogy védelemből a támadást megkezdjük; nem fogja ránk, hogy mi teszünk fenyegető lépéseket, hanem végre formulálni fogja, hogy tulajdonképpen mit is akar.

Ezt majd a diplomácia elcsinálhatja, s remélhetőleg sikerülni is fog neki Oroszország kívánságait teljesíteni a nélkül, hogy a többi hatalmak jogán csorba üttetnék.

Diplomáciai körökben hangoztatják azt a paradoxont, hogy a béke hirtelen kitört.

Annak dacára a tartalékosok természetesen kötelesek teljesíteni a hét napi fegyvergyakorlatot, mert az a

helyzettel semmi összefüggésben nincs. Ennek minden esetre meg kell történnie, még pedig mielőbb, mert e nélkül az új puskák semmit sem érnek. S mert a háboru lehetőségével szemben, mely teljesen kizártnak ma még nem tekinthető, bár nagyon csekély mérvű, minden óvintézkedést meg kell tenni.

Ez a hét nap is zavarólag hat társadalmunk minden rétegére, de annyira tadvá vannak, hogy az egyenes adók jövedelme nemcsak a múlt évi előirányzatot, hanem még az 1888-ik évre előirányzott bevételt is elérte. Más bevétel eredménye is kielégítő. Csak az operatív és az egészségügyi keresediek az előirányzott bevételek, melyek azonban alig tesznek ki negyedmillió forintot. Nem tekintve a hadügyi kiadásokat, az államháztartás olyan kedvező, a minő évek óta nem volt Magyarországon.

A Nemzet idevonatkozó közleményeiből adjuk a következőket:

A zárszámadás még nincs befejezve, írják a „Pol. Korr.”-nak Budapestról, a magyar állam múlt évi bevételei azonban már annyira tadvá vannak, hogy az egyenes adók jövedelme nemcsak a múlt évi előirányzatot, hanem még az 1888-ik évre előirányzott bevételt is elérte. Más bevétel eredménye is kielégítő. Csak az operatív és az egészségügyi keresediek az előirányzott bevételek, melyek azonban alig tesznek ki negyedmillió forintot. Nem tekintve a hadügyi kiadásokat, az államháztartás olyan kedvező, a minő évek óta nem volt Magyarországon.

Az eredmény mérleghelyezése szempontjából közöljük, hogy az egyenes adók előirányzata 1887-re 96.600.000 frt volt, 1888-ra pedig a kormány javaslata 99.400.000 frtot vett fel a budgetbe. Az 1887. évről eddig megjelent negyedéves kimutatások az egyenes adóknak a következő számkat tüntették fel: I. negyed 17.549.601 frt. II. negyed 16.208.691 frt. III. negyed 29.285.409 frt. Az 1886-iki év IV. negyedében (az akkori kimutatás szerint) 31.361.069 frt folyt be egyenes adókból; az 1887-ki IV. negyed jövedelmének azonban eméi az összegnél jóval nagyobbakat kellett lenni, hogy ez által a jelzett eredmény elérhető legyen. Megemlítjük még, hogy 1886-iki zárszámadások egyenes adó ezimén 96.000.000 forint előiránnyal szemben 95 millió 791.107 frt. közigazgatási előrt jövedelmet mutatnak fel.

Az állam költségvetési előirányzatnak általánosabban való elfogadása az országgyűlési szabadelvű párt által a kormány iránti bizalmi kérdésnek tekintetvén, a párt ez időn sem fogja értekezletén a költségvetést általános vita tárgyává tenni. Az egyes miniszteri tárczák

viszátal, hogy a felesége siket, míg Némethnek szerelnes léteére elkiesik az órája és fél egy órakor akar elindulni — a tizenkét órai vonattal . . . Kulinyi a Janus-arcu organista. A zárdában Celestin, a színházban Floridor. Egy operette író, a ki az első előadás után nem olvashatja a lapokat a darabjáról. Milyen malőr és milyen józú komikum.

Liczenmayer Poldi egy hallatlanul ideges operette primadonnát játszik. Persze fesch, mint egy ilyen primadonnától el lehet várni. És minthogy ilyen, hát annyira merész, hogy a première első felvonása után megszőkik és otthagya az előadást. Bizik magában, mint Denise, a ki megbizik a francia hadsereg oltalmában. És ezt olyan imádságos arczal adja, hogy teljesen el lehet hinni az egyik kóristán megjegyzését, a ki hiszi, hogy ilyen ártatlan arczal — nagy karriert tudna csinálni. . . .

Ugy hiszem, hogy elég érdekes bolondság ez! Az urak, vegyék még hozzá, hogy Somlóné legalább is hatszor vált kosztímet. Egytől-egyig újak és bizony pikánsak. A szöveg, a zene és a kosztüm így olvadnak egy olyan harmóniába, hogy lehetetlen nem tapsolni sokat, nagyon sokat.

Tharassovics Margit egy végtelenül naiv fejedelmesszony. Elhiszi a Nebantsvirág kisasszonyról — ki pár órával előbb dragonyostisztekek pezsögözött, — hogy csupán istenek szenteli életét.

Botrány ugy-e, ennyi narvság?

A komoly Delm, a karmester fel van villanyozva. Ugy dirigálja a zenekart, hogy rá sem lehet ismerni. Egy taktust mindig előre jelez, hogy az alatt nézhesse a színpad bohóságait.

Tessék elképzelni most ezt az istentelen darabot.

költségvetésének részletes tárgyalása azonban — a költségvetési törvény szerende szerint — napirendre fog kerülni a pártnak a jövő hét során tartandó értekezletén.

A romániai választások előestéjén.

— Az „Aradi Közlöny” tudósítójától. —

Bukarest, január 11.

Ma-holnap tizenkét esztendeje, vagy talán több is már, hogy Jovan Bratianu tartja kezében Románia kormányának gyep- lőit és még korántsem járta le magát, sőt ma még inkább a „providenciális férfiú” ő, mint volt valaha. Egyedül Bratianunak van meg az ereje, tekintélye és bátorsága ahhoz, hogy a fakézió, még a dinasztia erőszakos megváltoztatásától sem irzózó ellenzékkel a kívánatos szigorral és kíméletlenséggel elbán- jék és egyuttal az ugynevezett államférfiúi ellenzék finoman szőtt fondorlatait is megbi- sítja. Kijöve a vörös demokracziából, mely erősen és meglehetősen nyíltan hajlott a republi- kánizmus felé, sőt még a nemzetközi felfor- gató partokká is aggasztólag kaczerkedott, lassankint higgadt gondolkodású, őszintén monarchikus érzelmű államférfiúvá érlelődött Bratianu a kormányruhába, a ki ifju éveinek és első férfikorának szabadságeszményeit bár mai hatalmi állásában sem tagadta meg, kire azonban idő és körülmények, de még inkább az ellenállás módja, melyet politikai ellenfelei vele szemben tanúsítottak, a konzervativizmust ép- pengéssel réá kényszerítették. Itt Romániában a pártviszonyok, — köszönve a miniszterelnök ellenesei és irigyei értelmétlen, a legpiszko- sabb személyes érdekek, a legszenvedélyesebb uralomvágy és mohó kapzsizság által mozga- tott önzelmének, — valósággal a fejük tetejére vannak állítva. A létező viszonyok fen- tartásáért, a közjogi és adminisztratív viszonyok konzolidálásáért és folytonosságáért a „mazzinista” Bratianu vezetése alatt a legna- gyobb elszántsággal kel sikra az archiblerá- lis, első kezdeményezéseiben a dákoromán- zisból körül csoportosult, a legantasztikusabb, legirridentisztikusabb tervekbe bonyolult párt- mig a moldvai bojárok, a röghöz tapadt, a képzelt világban ugyszólván növényéletet vívő konzervativizmus ezen őstipusai a véres láza- dást szitják és nyílt piacson a kendőzetlen felségáruházt hirdetik, hirtiket a népspródek- ből a kenyértelenség és lelkiismeretlenek réte- géből nyerik.

A szomszédom, az erős tekintetű fekete asszonyka, a darab végén kipirult arczal ha- jolt a férjéhez:

— Ugy-e János, jó volt eljönni?

— Igen, igen. Csak hogy most nem tu- dom, hogy kettőnk közül melyiknek ár- tott meg?

Azt hiszem, hogy mind a kettőnek és a magyaros kifejezés szerint, a kár itt is haszonba megy.

Sparassin.

A csinos miss Neville.

[45. Folyt.] (Angol regény.)

Írta: Croker E. W.

— Az „Aradi Közlöny” tudósítójától. —

II. Kötet.

XXI. FEJEZET.

Egy szerelmes levél, egy tigris és egy csók.

Ezen este rossz hangulatban voltam, nem tudom miért. Megakartam Mörícnek mutatni, hogy nem engedem, miszerint egy bánjának el velem, s minden szeretetreméltóságomat Campbell Dieyre, egykori utitársamra „Corun- nán,” pazaroltam. Möríc ki nem állhatta Dickyt. Dicky előszeretettel viseltett a fel- tűnő gallérokat, manchetet és világos keztyűt, válogatott beszédmodor, monokli iránt, vala- mint én irántam; attól tartok hogy külön- sen ezen utóbbi gyengéjét találta Möríc el- viselhetlennék.

Sokat beszéltek tigrisekről, vadászatokról és hasonló dolgokról; az áldozatok számáról volt szó, melyeket egy ily állat elnyelt — a Mozpell környékén tanyázóról az hírelt, hogy már több mint hetven embert ölt meg — és arról volt szó, hogy mióta csalogatja már üldözött.

„Mint hallom, iszonyatos bestia ez, vén, kiszott fogatlan,” beszélte Keith ezredes, mi közben salátával látta el magát.

„Ilyenek mind, melyek embereket tá- madnak meg, erre csak akkor vetemednek, midőn már nem elég erősek vadak megka- paritására,” viszonoztam nagybátyám.

„Ha ezen borzasztó állat a középkorban élt volna, akkor már régen meg lettünk volna tőle szabadítva,” mondám utólagosan, kissé elgondolkozva.

Oly ellenzékkel, mely maudatumait kizá- rólóg ily elemeknek köszöni, felségáruházt szövé budoárok illatát a legaljasabb kikötői lebuajok szagával vegyítve hozzá a kamarába, mely minden nyugodt törvényhozói működést lehetetlenné tesz, folyton és kizárólóg a bot- rányot tüzi napirendre, nem lehet kormá- nyozni. El kellett rendelni az új választá- sokat.

A kormány, természetesen szigorúan a törvényesség keretei közt, a legkiterjedtebb módon intézkedett, hogy gonosz események, minőket a pszeudokonzervatívek a múlt vá- lasztásoknál oly nagy számmal idéztek elő, meg ne történhessenek és bizony lehet re- ményleni, hogy a legközelebbi kamarában erős, minden fanyakodásnak erőlyesen el- lenálló kormánypárti többség leand, melyre támaszkodva folytatathja Bratianu haszja kül- politikájának az európai béke ösvényén az ed- digi tisztelettel „paranosoló függőlétségben leendő vezetését és végre talán szakíthat azon vezetésre, kalandos gazdasági politikával is, melyet a felforgatók által mesterelegesen láng- lobbantott sovínizmus erőszakolt réá a munkás, alkotó, szerző népesség nagy kárára. Ak- kor előreláthatólag meg fog szünni azon „mo- malia is, mely szerint éppen azon állammal élünk mind a két félen véres sebeket ejtő, átkos közgazdasági ellenségekdedében, melyhez poli- tikai téren az érdekek legteljesebb azonos- sága fűz bennünket.

A háborúról.

— január 13.

Egy újabb és fontos — czafolat. Berlini lapok, a „Times” ana jelentését, hogy a ha- talmak a portálán lépéseket tettek Coburg her- cegnek Bulgáriából való eltávolítására, meg- czafolják.

„A Post” cikksorozatát kezd Aus- tria-Magyarország katonai ké- pességéről. A politikai láthatáron — ugymond — a borus felekek, úgy látszik el- tüntek; de ép ez a pillanat alkalmas a preven- tiv rendszerbályokra, mert most már a ve- szély elmúlt. Ausztria-Magyarország a véderő- ről szóló törvény revíziója előtt áll. Németor- szág fegyverkezése a legjobb figyelmettel és vele barátságos Ausztria-Magyarországra nézve a katonai intézkedések fokozására, a fegyver- kezés kiszélesítésére. Szét kell bontani azokat a korlátokat, melyek a legfőbb hadurat a ka- tonai erőre vonatkozó intézkedéseiben megkötik és bontják. A lap végül az osztrák-magyar haderőt ismerteti a nagy elismeréssel szóló a tüzérsg harccképességéről.

„S milyen módon?” kérde Möríc mo- solyogva. „Talán egy puskalövésessel leterítve, vagy egy nyíllal keresztül szurva.”

„Hogy mi módon, azt nem tudom, de az bizonyos, hogy nem hagyják volna bün- tetlenül ennyi ideig dühöngni. Valamely he- mes hőly, kinek a pusztításról tudomása lett volna, megparancsolta volna lovagjának, hogy vagy hozza el neki e tigris bőrt, vagy ne jöjjön többé szembe elé.”

„Igen, különösen ha már mást válasz- tott volna ki lovajánál, s ettől szabaculni óhaj- tott volna, mondá mrs. Vane mosolyogva.

„Vagy — mondá Möríc — mint ama szeretetreméltó lélek, ki keztyűjét az arenába dobta!”

Nem tudom miféle rossz szellem uralko- dott felettem. Nem volt semmi más gondo- latom, mit Mörícnek kellemetlenségeket mondani, de alig mondtam ezt ki, már mélyen megbántam.

„Ma napaság a fiatal embereknek fele anyyi bátorságuk sincs, mint akkoriban volt,” mondám fennhéjázóan. „ha a régi mondák- nak hitelt lehet adni. Nem hiszem, hogy ezen pillanatban egész Mulcaporeban egy em- ber is volna, ki az emberevő tigrist megtá- madni merne.”

Mély hallgatás követte szavaimat. Min- den szem rám irányult. En Mörícra néz- tem, ki tekintetemet komolyan viszonozta, s fagyos hangon mondá: „En magamra ve- szem a kiülvást, Nora; fellevezem a kez- tyűt.”

„En nem kihívásképpen mondtam ezt,” dadogtam aggódva s nem kevésbé megijedve a vihartól, melyet szavaim előidéztek; „hisz az egésze csak tréfa volt.”

Möríc legkevesebb sem vette tudomásul megjegyzésemet, s csendesen törte tovább a diót, mrs. Vane részére, ki mellette ült. Nagyném bizonyára érezte a levegőben a közelgő vihart s csakhamar végé szakítá az ebédnek; én gyorsan a verandára menek- löttem.

Mélyen megszegeyentlve ültem le a lép- esőkre, könyökömet térdemre támasztottam s mozdulatlanul a csillagokat bámultam s e mellett a békák vidám quák-quákját hallgat- tam. Nem tesz semmit, vigasztalás magam- tam. Lassanként majd ismét mindent jóvá teszek Mörícnél. Valóban legkisebb jogom sem volt neki illyesmit mondani — külön- sen nem, ha azon vasárnapra gondoltam, mi-

Az „ARADIKÖZLÖNY” tárczája.

(Január 14.)

A színházról.

— Az „Aradi Közlöny” tudósítójától. —

A szomszédomat, egy duzzadt arczu, — különben igen erős tekintetű fekete asszony- kát, — nagyon féltettem a göréséktől, any- nyit nevetett tegnap este a N e b á n t s v i r á g kisasszony dévajágain. Nekünk újság- íróknak mindig a legkevesebb illuzió jut a színházban. Többnyire előre ismerjük a da- rabot, az utolsó végzőségi és így akarva nem akarva, arra figyelünk, hogy ki-ki hogy ját- sza a szerepét? Igy leszünk hálás közönség helyett, kiálthatatlan kritikuskok.

Néhány év előtt azonban az az ötletem támadt, hogy figyeljem a közönséget. A kritikus ilyenkor elalszik bennem és ne- vetek a nevetőkkel, vagy velük együtt nyu- lok a zsebkendőm után, ha a gukkerrel nem tudom maszkirozni megihatottságomat.

— Egy kritikus a ki érzékeny! No ez mulatságos! — gunyolt egy izben Szacsavayné.

— Hja! Már én ilyen vagyok! . . . mondja réá Denise.

Apropos Denise! A szomszédom eleinte mintha megbotrankozott volna a Nebantsvirág kisasszony pikantériáin, de aztán belemelege- dett. A vére kezdett összeválni az örével és ugy az ötödik jelenés után elkezdett nevetni, mint egy kezagó gerle és folyton mondo- gatta a férjének:

— Látod János, beh jó, hogy eljöt- tünk!

János ur azonban rendkívül el volt fog- lalva a színpaddal. Majd elnyelte Somlónét és közbe akkorákat nevetett, hogy rögtön meg- tudtuk, hogy vidéki.

Már az is végtelenül tetszett neki, mi- kor a dragonyos hadnagy egy olasz fal által elválasztva kezd udvarolni a leánynak, a Ce- lestin kuplójánál aztán elkezdett tapsolni, az

ólom-katona történeténél pedig a felesége kel- lett, hogy csitítsa.

— No, János, ne mutasd annyira, hogy — érted . . .

Valóságos vihar zugott fel a páholyok- ból és zártzékékről, mikor Somlóné lóra kapva körül vágatott a színpadon. Pompás látvány és erősebb a hatása, mint a népszin- házban. Ott Pálmai egy kis ponin ül és egyene- sen kihajt a színpadról. Somlóné már bátrabb, merészebb. Valóságos lovar. Belevág a sarkantyújával a tűzes állat bordái közé és egy- vágtat körül a színpadon s ki a kulisszák kö- zül, hogy a haszártszettek ronggyá tapsolják a keztyűiket.

— Hova való? — kérdi az órnagy a zenész-katonává öltözött Denise-t.

— Bagozra?

— Kutya-Bagozra?

— Nem, csak Bagozra, — kutya nél- kül! . . . .

Fenyéri Loriot őrmesterrel nevetett meg.

A tisztéktől elemelt borból tökrészegegé iszsa le magát. Az órnagy rákiált:

— Hogy hivnak?

— Az nem tartozik a dologra . . . szem- telenkedik Loriot.

— Mi újság?

— Még nem olvastam az esti lapokat.

Valóságos kabinet-alak Réthey. Olyan sziniszagató, hogy a kétségbeeső hangjával meg tudná lágyítani az ország valamennyi szinügyi bizottságának a szívét. De azért jó idegei vannak. Mikor oda kiált a megré- mült személyzetnek: Fiaim! Tekintsetek en- gem elajútnak! — s zavart hangok zugják körülötte: Vízet, vízet! Egy pohár vizet! Ó nagy ravaszággal sóhajts!

— Inkább egy kis cognakot!

— Bács a felülletett órnagy, kit csak az

Ujabb a török hadügy kormánya zatkörében fokozott tevékenység vehető észre. Minden erőfeszítést tesz arra, hogy az 1883-ki évi behívott legénység szabadságát visszavonták.

A török diplomácia körében azt állítják, hogy a Pétervári, Berlinből és Bécsből beérkezett tudósítások a helyzet javulását konstataják és minden kindetlen háborúszélyt kizárnak mondanak. Mindezzel a helyzet bizonytalansága a porta kötelességévé teszi, hogy ne veszteségen tétlenül.

Az irányadó török köröknek máskülönb a bolgár kérdése megoldása sokkal kevesebb gondot okoz, mint az orosz rombajok. Bármily vulkanikus természetű az európai helyzet, a kriikus pillanat beállta esetén mindig akad egy-egy kéz, mely a portának segítségére lesz. Ellenben, ha az örmény határázelen tör ki a vihar, Törökország egészen saját erejére lesz utalva.

A „Nationalzeitung” Oroszország helyzetéről szemlélt közöl, melyben konstataálja, hogy Orosz-Lengyelország közgazdasági állapota vigasztalóan. Az orosz tiastek beazéde még most is harcias, de t amadó háborúról nincs szó. Oroszország háboru esetén az ellenséget az erődök területén akarja fogadni, de sokan kértéknek a felett, vajjon az orosz erődök ellággéerőséke?

A „Neue Freie Presse”-nek jelentik Krakóból: Orosz-Lengyelországból érkező hírek szerint Siedlce városba (Vlodava kormányzóság) négy dragonyos-ezred érkezett, melyek közül kettő Siedlcebe van szárv. Chelnbe (Lublin kormányzóság) néhány ezer főnyi oroszul fegyverzett kirgiz gyalogság érkezett, s ezek elhelyezése végett a lakosokat magánházakból kímélet nélkül kiszállították.

Megyei közügyek.

— Arad megye az 1887. év utolsó negyedében. —
(Alispáni jelentés.)
(Folytatás.)

A. A járási főszolgabírók mult 1887. évi IV-ik negyedére vonatkozó ügyforgalmi kimutatásait, mely egyszerűsöd azok tevékenységét is előtűnteti, a következő táblázatban kimutatásba foglalom össze:

A főszolgabírói járás neve	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.
Pécska	851	131	840	123	11	8	11	11	11	11
Arad	1173	87	1178	37	10	10	10	10	10	10
Világos	1550	142	1540	142	6	6	6	6	6	6
Kis-Jenő	1419	9	1419	9	5	5	5	5	5	5
Radna	1200	438	1194	438	6	6	6	6	6	6
Elek	1035	26	1030	26	6	6	6	6	6	6
Boros-Jenő	971	47	971	47	6	6	6	6	6	6
Ternova	980	20	974	20	6	6	6	6	6	6
B.-Sebes	901	245	901	245	6	6	6	6	6	6
N.-Halmágy	834	182	834	182	6	6	6	6	6	6
Összesen:	10914	1227	10976	1202	38	38	38	38	38	38

dön Gallowban Connor Annette. életét megmentette.

De ezen este nem volt alkalmam át megengedtetni; fogta néhány perc múlva előállott (bolott mákor órákig maradt) s halottam, mikor a lakosokból jó részt kivánt, Dick Campbellnek kocsián egy ülést felszántott s ezután elhajtott, a nélkül, hogy egy szóval is említsé tett volna rólam! Körülbelül tizenkét órákig másnap délelőtt egybátym jött haza s alig hogy az ajtó beinyitotta. kiált: „Hallottam kasszonykám? Gondoltad, hogy ilyen bolond legyen?” s ezután így folytató: „Képzeltétek, hogy ilyen átkozottul önféj fizkö volt?”

„De hát miről beszélés?” kiáltottuk mindnyájan egyszerre.

„Hát miről beszélnek egyébről?” mondá kimerülten egy széke dölve és sapkáját hevesen a földre vágva. „Beresford! Ől tegnap este elment Napezbe. Felkereste a kazinóban az ezredet, három napi szabadságot kért és két órával később utnak indult egyedül ezzel az átkozott, bolondos Maryval. Tiszta brüllés! A mint hallom, nem vitt magával sem tüzerszerzést sem hajótka. Semmit! Abszolút semmit!” kiáltá tenyerén mutatva, „a beatiát gyalog akarja megátadni. Eppen így ment tönkre most három éve a szegény Renny.”

Pár percig senki sem szakította félbe a csendet: ekkor nagyáném felém fordult, ki mintegy megkövültten álltam ott, és így szólt: „Ez a te műved, Nora!”

Ez egy oly nap volt, a melyet sohasem fogok elfelejdi! Egy nap, telve félelemmel, lelkiismeretfurdalással és aggodalmas várakozással; a következő nap pedig ismét telve békés közérzettel, míg az este meghozta a várva várt tudósítást — egy oly hirt, a mely villámgyorsan terjedt el egész Mulkaporeben — „Beresford kapitány megölte a vérszomjas tigrisét.”

A postás csengettyűjét vette magára, felkereste a veszhelyet és legyőzte az egész környék rémét. Egy szegény bennszült, ki az örömtől egészen magánkülvült volt, hozta az örömhírt. Beszélt, hogy az egész kerület nagy izgatottságban van és csak fáradsággal lehet őket visszatartani, — hogy idejőjenek, Mörizot mint Istent imádni. Bekövetkezé nap maga a hős lovagolt be, a tigris bőre elől nyergében logett.

Mindnyájan nagyon lelkesültünk voltunk. Nagyáném úgy nézett ki, mint ha nagyon szeretné őt megölelni; nagybátyám egészen magán külvült örömeiben és csak én éreztem kissé kényelmetlenül magamat; s még

A megyei árvaszék által a hagyatékai tárgyalás megjeztése végett kiadott ügyek átnézetét előtűntető kimutatás következő:

A főszolgabírói járás neve	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.	Elismertésközösg.
Pécska	851	131	840	123	11	8	11	11	11	11
Arad	1173	87	1178	37	10	10	10	10	10	10
Világos	1550	142	1540	142	6	6	6	6	6	6
Kis-Jenő	1419	9	1419	9	5	5	5	5	5	5
Radna	1200	438	1194	438	6	6	6	6	6	6
Elek	1035	26	1030	26	6	6	6	6	6	6
Boros-Jenő	971	47	971	47	6	6	6	6	6	6
Ternova	980	20	974	20	6	6	6	6	6	6
B.-Sebes	901	245	901	245	6	6	6	6	6	6
N.-Halmágy	834	182	834	182	6	6	6	6	6	6
Összesen:	10914	1227	10976	1202	38	38	38	38	38	38

V. A hadkiegészítési ügyek menete tekintetében van szerencsém jelenteni, hogy a főszolgabírók befejeztével távolmaradt hadkötelesek puhatólása és utóállításá folytatattott s azok eredménye a következő táblázatban foglalható össze:

A járás neve	Besorozt.	Maradt előjgyz
Pécska járás	—	11
Aradi	—	29
Világosi	—	11
Radnai	—	29
Kisjenői	—	34
Eleki	—	26
Borosjenői járás	—	13
Ternovai	—	6
Borossebesi	—	40
N.-Halmágyi járás	—	17
Összesen:	35	216

VI. Az adóügyek állása tekintetében jelenthem, miszerint az elmúlt IV-ik évnegyedről fenmaradt hátralékok jelentékenyen apasztattak s e szerint az adóbevételei viszonyok a várakozásban felül kedvezőek voltak, — az államiadó tartozások állandéka járásonként összezeített táblázatban a következő kimutatásban tüntettetik elő:

A főszolgabírói járás neve	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék
Pécska	4835	81	4856	81	4856	81	4856	81	4856	81
Arad	21914	89	21914	89	21914	89	21914	89	21914	89
Világos	32047	89	32047	89	32047	89	32047	89	32047	89
Kis-Jenő	14877	80	14877	80	14877	80	14877	80	14877	80
Radna	21456	01	21456	01	21456	01	21456	01	21456	01
Elek	8761	66	8761	66	8761	66	8761	66	8761	66
Boros-Jenő	25012	88	25012	88	25012	88	25012	88	25012	88
Ternova	19871	91	19871	91	19871	91	19871	91	19871	91
Boros-Sebes	37424	58	37424	58	37424	58	37424	58	37424	58
N.-Halmágy	25193	89	25193	89	25193	89	25193	89	25193	89
Összesen:	701502	59	701502	59	701502	59	701502	59	701502	59

jobban fájt szívem, midőn Möriz, miután leszállt a lórlól s az üdvözléseket viszonzotta, a tigrisbőrt széjjelbontotta s a győzelemteljesen lábaimhoz terítette.

„Ez a tied Nóra!” mondá kalappal kezében előttem megállva.

„De nekem nem kell!” kiáltám, az utálatos állat, melyért életemet kockáztattad. s mely hetven embert fát fel!”

„Nora, Nora, te legkevésbé sem vagy szeretőremelő!” mondá néniem, büszkénk kellene lenned ezen megfizetésre.”

„Az is vagyok és szivesen is fogadom; de azt hiszem, — nagyon nagy áldozat volt”, — gagyogtam, könnyeimet alig lévén képes visszafojtani.

„A bőr nem valami különös,” jegyzé meg Möriz, lábhegyével megfordítva azt, „de emberek soha sincsenek jól öltözködve. Semmi esetre sem fogja többé az országot megfélemlíteni s ez valószínűs áldás.”

Ezalatt valamennyi házbéli összegyűlt, hogy lássák a nagy esodát, a házuk előtt elhaladó csakugy öznöltek be a kerten keresztül. Ekkor nagybátyám Mörizot karongfotta s daczára ellenkezéseinek és kifogásának vadászöltönyét illetőleg, bevezeté a házba, mi mindnyájan követtük őt az étterembe, körültk s folyton néztük őt, mialatt legjobb étvágygyal reggelizett.

„Egy negyven mértföldes reggeli lovaglás jó étvágyt csinál, mrs. Neville,” mentegétdőzött. „Remélem, nem botránkozik meg a pusztitáson, melyet kitűnő pastétómmal véghez viszek.”

„Csak tessék, lásson hozzá, s ha ezzel készen van, akkor mesélje el nekünk az egész részt részletesen,” mondá nagybátyám a legnagyobb türelmetlenséggel; „kezdi el az elejét.”

„Oh, nem sok elmesélni való van,” mondá Möriz szerényen. „Azon este, midőn itt voltam, formális szabadságot kaptam, s másnap reggel hét órákor elértem Napezbe, hol az egész falut a legnagyob félelemben találám. A katasztrófa óta senki sem mert kilépni házából. Mari és én valami harapni valót adtunkk magunknak s ezután kimentünk a helyet megvizsgálni, hol a postás többnyire megtámadást. Megtámadtunk a tarisznyát a sértetlen levelekkel, ott feküdt az ország közepén, közelében egy nagy vértócsa s egy iszonyatos vérvony húzódtott a magas fűvön keresztül; a holttestet valószínűleg magával vonszolta.

(Folytatás következik.)

VII. A községi adók állása szintén járásokonként összezeítve a következő:

A főszolgabírói járás neve	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék
Pécska	26148	84	26148	84	26148	84	26148	84	26148	84
Arad	39815	05	39815	05	39815	05	39815	05	39815	05
Világos	32114	22	32114	22	32114	22	32114	22	32114	22
Kis-Jenő	28631	92	28631	92	28631	92	28631	92	28631	92
Radna	18084	08	18084	08	18084	08	18084	08	18084	08
Elek	37710	39	37710	39	37710	39	37710	39	37710	39
Boros-Jenő	30605	55	30605	55	30605	55	30605	55	30605	55
Ternova	25716	28	25716	28	25716	28	25716	28	25716	28
Boros-Sebes	17505	92	17505	92	17505	92	17505	92	17505	92
N.-Halmágy	25725	58	25725	58	25725	58	25725	58	25725	58
Összesen:	44823	85	44823	85	44823	85	44823	85	44823	85

VIII. A községi számadási elmarasztalások állása járásonként összezeítve a következő:

A főszolgabírói járás neve	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék	Hátralék
Pécska	66	13	66	13	66	13	66	13	66	13
Arad	368	14	368	14	368	14	368	14	368	14
Radna	1176	33	1176	33	1176	33	1176	33	1176	33
Világos	88	65	88	65	88	65	88	65	88	65
Kis-Jenő	85	01	85	01	85	01	85	01	85	01
Elek	715	45	715	45	715	45	715	45	715	45
Boros-Jenő	459	44	459	44	459	44	459	44	459	44
Ternova	1516	10	1516	10	1516	10	1516	10	1516	10
Boros-Sebes	4470	25	4470	25	4470	25	4470	25	4470	25
N.-Halmágy	4045	30	4045	30	4045	30	4045	30	4045	30
Összesen:	4470	25	4470	25	4470	25	4470	25	4470	25

(Vége következik.)

LEGUJABB POSTA.

— Egy orosz diplomata a Coburg helyzetéről. A Presso egy londoni levelezője írja: Egy aktív orosz diplomatá, a kinek neve nem ismeretlen a beavatottak előtt, a jelen pillanatban azon fáradozik, hogy a ezért ama töres meggyőződése bírja, mintha az osztrák-magyar kormány befolyást gyakorolna a portára Coburg Ferdinánd fejedelem elismerése végett. Az az orosz diplomata bizonyosan azt a támogatást találja a czár kormányzatban, a melyre a bolgár okiratok hamisítója is támaszkodott, valamint a Ruszkij Invalid ciklikirója is. A béke érdekében kívánatos, hogy lealczázása elő oly teljes legyen, mint a két előbbi és ezért széleskörűen nyíltan vigyázni e legujabb cselszövényre.

Az „ARADI KÖZLÖNY”

politikai, társadalmi- és közgazdasági napilap.

Megjelenik hétfőn és keddnap délután napokon.

Előfizetési feltételek.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre . . . . . 12 frt — k
Fél évre . . . . . 6 „ — „
Negyed évre . . . . . 3 „ — „
Egy hónapra . . . . . 1 „ — „

Vidékre postán külvé:

Egy évre . . . . . 14 frt — k
Fél évre . . . . . 7 „ — „
Negyed évre . . . . . 3 „ — „
Egy hónapra . . . . . 1 „ — „

Vidéki t. előfizetőknek kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fenntartás nélkül teljesíthessék.

Könyvtáru uton történő előfizetéseket csak százzal a levonás nélkül fogadjunk el.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Január 14. Szombat. Róm. kath. naptár: Bodog áld. Prot. naptár: Bodog. Görög orosz naptár (Január 2.) Szilveszter. Nap két 7 óra 47 perczkor. Nap nyugyik 4 óra 31 perczkor.

Január 14. Az aradi polgári jótékony négyzet álarozás-bája.
Január 21. Aradvármegye bája.
Január 22. Az aradi iparosifjak önképző és segélyoz egyetemes társulagalma.
Február 2. Az aradi könyvnyomdászok egyetemes bája (iparosház.)

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Arad város közigazgatási bizottsága F á b i á n László főispán elnöklete alatt tegnap délután 3 órákor tartotta meg rendezés havi ülését a városháza tanácssterében. Jelen voltak: S a l a c s Gyula polgármester, J n s t i t o r i s Kálmán főjegyző, V a r j a s s y Árpád kir. tanfelügyelő, D a r a n y i János dr. főorvos, P á l f y József kir. főmérnök, E m b e y Iván h. adófelügyelő, S t i p l Károly dr. aljegyző, U r b a n y i Béla árvaszéki ülnök, P a g e r János főjegyző, M a r s c h a l Lajos dr. közgazdasági előadó, S c h o p k e s z Ede,

M ü l e k Lajos, S c h u s z t e r Ilés, S z a l a y Antal, H á a z Sándor, G r ü n v a l d Ferenc és P é t e r f f y Antal. A főispán megnyitván az ülést, mindenekelőtt tudomásul vétetett a polgármester havi jelentése a közigazgatás állapotáról, majd a főorvos jelentés, melyeket egész terjedelmükben közöltünk lapunkban. A kir. tanfelügyelő bejelenté, hogy a közoktatásiügyi miniszter az aradi állami felső leányiskola gondnokaságának elnökévé, mint már jeleztük J á n o s s y Demjén drt. alelnökévé T a r j a n y Vil most, ennek helyére pedig K u n c z Eleket nevezte ki. A községi iskolákban mindent rendben talált. A kir. aljegyző előterjeszté, hogy az aradi fogházban 121 fogoly volt letartóztatva, kik közül munkával 30 foglalkozott. A főmérnök jelentése szerint az államvasutakon a rendezes fenntartási munkálatok végeztettek s a törvényhatósági utak állapota kielégítő. Az árvaszéki ülnök jelentéséből kiemeljük, hogy összesen volt 947 árvaszéki ügydarab, melyek közül elintéztetett 927, elintézés alatt áll 20. Gyámeg alatt állott 2970, gondnokaság alatt 36 egész és vagyontalan árva volt 1440. A pénztár állása 8774 frt 98 kr. Az albizottságokba a tavalyi tagok választottak be, csupán V a r j a s s y Józsefnek árvaszéki törvényhatósági kirendelté történt megválasztása folytán, ennek az árvaszéki bizottsági incompatibilis állására S z a l a y Antal neveztetett ki.

— Hogy adózik Arad? Arad mult évi állami adóját a következő adatok mutatják ki: 1886-ból hátralék volt 56,000 frt, 1887-re előirányoztatott 449,000 frt, tehát fizetendő volt összesen 505,000 frt, fizetve lett minderre 451,000 frt és így a hátralék összesen 53,000 frt. Ez eredmény az előző évinél körülbelül 3000 frttal kedvezőbb.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara újra alakulása tárgyában I n s t i t o r i s Kálmán, mint a központi bizottság elnöke következő hirdetményt bocsájította ki: A nagymált. földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 1887. évi december 23-án 66204/X.b sz. a. kelt rendelete nyomán az aradi kereskedelmi és iparkamara újra alakulása tárgyában 1888. évi január hó 14-ik napján d. u. 5 órákor Aradon a kamara helyiségében (templo-utca, Minoriták palotája I. emelet) alakuló gyűlés fog tartatni. Ezen ülésnek tárgya: egy elnök és két alelnök megválasztása. Ezen ülésre az aradi kereskedelmi és iparkamara megválasztott bel és kültagok (esetleg az illető póttagok) ezenel meghívhatnak. Kelt Aradon, a központi bizottságnak 1887. évi december 31-én tartott üléséből, I n s t i t o r i s Kálmán központi bizottsági elnök.

— Háztulajdonosok figyelmébe. A városi tanács a következő hirdetményt adta ki: Mindazon háztulajdonosok, kik a f. évben házukba beszállásolando katonaságot saját költségükön máshol öhajják elhelyezni, figyelemre méltó, miszerint ebbeli szándékukat a katonasági osztálynál (keleti rész, földszint, a kisterem mellett) folyó évi január hó 31-ig bejelenteni el ne mulasszák, mivel azonnal a bejelentésnek a katonabeszállásolási szabályrendelet 12. §-a értelmében

1 hatszertartó, 1 hamutartó, 1 tintatartó, 1 gyűszűtartó, 1 majolika tálcza, 1 pohár, 1 bonbonier, 1 kavicsészecske, 2 virágvas, 1 makart csokor. Avarffy Sarolta: 1 amor, 1 virágkosár, 1 himzett gombostű párna, 1 doboz, egy csikós, 1 gyűszűtartó. Fabian Lászlóné: 1 igen szép ékszer- és hamutartó, 1 igen diszes szilviumon készlet, Baros Náyai Jozefa: 1 diszes névjegy- és ékszerartó, 2 igen csinos majolika hamutartó, Ifj. Purgli Jánosné: 1 igen szép dohány- és hamutartó, 1 diszes névjegyartó, 1 szép bronz képeret, Probst Mihályné szül. Kayser Róza: egy csinos Makart-csokor, egy metszett pohár és egy fogvájó-tartó.

— Hős káplár. Nagy lakadalmos volt kedden Makón, a sz. Lőrincz városrészben; ott mulatott Hős Arpad 14. ezer huszárkaptár is a szülés jó kevében, a kardjával egy bekér polgárnak beütötte a fejét, csak úgy kedvtőlésből, vagy talán hogy nevé nem tetszett a vitéz urnak. Feljelentés folytán két csendőrt megjelent a lakadalmas háznál, hogy káplár ur Hóst beüjtse. Az am 1 csak hogy Hős azt mondta, hogy nem megy, a lakadalmas népesség meg biztatta, hogy csak hajgálja ki a csendőrokat, majd ok is segitenek. A hősök megrohtanták a két csendőrt, ezek pedig egymásnak hátvédül szolgálva szuronyt szegtek támadókra s így tarthatták fel a tömeget addig, míg a laktanyából segítségül érkezett az őrmester két csendőrral. Ezzel ugyan még nem lett volna vége a hecseznek, de az őrmester tapintata a szobából az udvarra tette át a harczteret, hol is a hős káplárt és még tizet a legzászabbak közül közrefogva beküérték a dutyiba, s aytai áldását az ifjú párnák innen küldé — az őrmapa is. A hős káplár két csendőrt kísérésében szerdán délután szállított Aradra.

— űnygölös huszártiszt. Lugosról írják, hogy ott a kedrlő szerdára következé északán Chorus Péter huszárhadnagy főbelötte magát. — Tetének indokai teljesen ismeretlenek. A temetés csütörtökön délután volt. A bánykódó anya legnagyobb áldozatok árú nevelte enyire fiát, a ki egy őnefedt perczen teljesen megsemmisítette minden anyai reményeit. Az elhunyt, a ki köztiszteletben részesült, özvegyet is hagyott hátra, ki osztozik a szülő fájdalomban és elhagyatóságban.

— Az új-aradi kir. járásbírószág ügyforgalmi kimutatása 1887-ről. Beiktatva lett 4852 polgári, 3862 teilekkönyvi, 2787 bünygöi, 244 kisebb polgári és 313 önlökü ügydarab, melyek 93 kivételével 1887. deczember 31-ig mind elintéztettek. Van pedig a bíróságnál egy járásbíró és egy albíró, tehát egy bíróra átlag 6028 ügy elintézése sulyosodik évenként! Alig hisszük, hogy az országban ennél tultelhelebb bíróság léteznék, de személysaportásról mindazonáltal szó sem lehet.

— Hat új egy kézen. Fekete Józseföt szülte a csudagyermeket Makón. A parányi kéz fején kéttös hüvelykujj volt látható, mind a kétt teljesen kifejldve. A négnapos csecsemőt keresztelni vitték, de a lelkész orszohoz utasította a szülésznt a végezt, hogy a gyermek a szülkesége operációt hajtassa végre. Így jutott a gyermek dr. Hoffor orvoshoz, ki néhány perc alatt elválasztotta a fölösleges ujjat a kézféltől. Az apróság csak a műtet alatt sivalkódott, aztán csakhamar megnyugodott. Ugyanazon órán meg a keresztelési szertartáson is átesett. Megjegyzendó, hogy Feketének asszonyának ez már második gyermeke, ki 21 ujjal született. Egy idösebb gyermekének lábán volt 6 ujj s ezen dr. Borotvás végezte annak idején a műtetet.

— Tanczmulatság. Uj-Aradon a Szó-10-5 hez ezimzett vendégloben január 18-án zártkörü tánczeletly lesz.

— Kiltöltő hirlap. „Columbia” címü Észak-Amerika Milwaeske városában megjelent hirlaptól a postán való szállítás kedvezménye a magyar szent korona országainak területére nevé megvonatot és kiltillatott.

— A vulkáni m. kir. vámbívalat mult havi forgalma. B e o z a t o t t 70 kg. liszt, 40 kg. juh, 468 kg. szárnyas, 1 kg. pamutár, 1 kg. gyapjár, 26 kg. cserep edény. Vámbívédelmen fejében 34 frt 3 kr. folyt be. K i v i t e t t 1401 kg. liszt, 3 kg. fiatal marha, 51 kg. ezalonna, 120 kg. bor bordókban, 36 kg. kolbász, 16 kg. ásványolaj, 8 kg. pamut ruházatru, 42 kg. közönségs faár.

— Erdekess statisztiák állított össze Jekelfalussy József dr. miniszteri osztálytanácsos, melyből a következöket vesszük ki. Az aradi ügyészégi fogház összesen 20 letartoztatási helyiséggel bír s befogadási képessége 71, holott az átlagos létszám 159-et tesz, tehát 88-czal többe, mint a befogadási képesség. A b-gyalui ügyészégi fogháznál kedvezöbök a viszonyok, mert itt 21 letartoztatási helyiségnek 46 befogadási képessége mellett, a rablétszám átlaga 121-et tevé, csak 75-tel több a rablétszám, mint a mennyit a befogadási képesség megengedné. A dévai kir. ügyészégi fogház 13 letartoztatási helyiségben 51 befogadási képességgel, 118 átlagos rablétszám mellett, csak 67-el több rabot fogadott be, mint a mennyit befogadási képessége megenged. — Az egészséges rabok reggel kapják ki az egész napra való kenyér adagot, mely áll 56 deka fekete kenyérből, délebb pedig 0-35 l. rántott levest, ugyanannyi fözeleket kapnak, vasárnap és csütörtökön 105 gr. húsral, mas napokon hús nélkül, este semmit. A betegek állapotukhoz képest, de mindenkor jobb élelemlésben részesülnek.

— Esküvő. Fuchs Bernát bokszgí kereskedő január 31-én délután 4 órakor tartja esküvőjét a butynyi izraelita imaházban Czigler Ida kiseszanyynyal.

— Hazaáruló román pap. Lapunk tegnapi számbán ilyen czim alatt közölt hírnükre vonatkozólag, meg a következöket közölhetjük: P e t r e s z k u nemrég jönosulatlan esküvé miatt el lett itélve a törvényszék által. Azóta folyton a magyarság ellen izgat. A többebb között ezeket mondta nyilvánosan helyen: „Most már jön a muszkák, majd szorultam a magyar mint 1848-ban. Ha eljönnek, én velük fogok tartani, nem a magyar állammal. Eddig is csak azért tartottam a magyarral, mert bajaim voltak. De most már nem ismerem a

magyar államot, sem a magyar királyt. Csak hagy jöjjön a muszkák: majd felakasztatom az idegeneket, mert a magyar idegen. Az isten segítse a muszkákat!” — Folyó hó 10-én aztán a muszkákért és Andrea Saguna dr volt erdélyi román metropolita l-iki udvár: misét tartott, mert — mint Petrusku kijelenté — Saguna híres magyarellenes román vitáz volt, ki 1848-ban Oroszországba ment és kérte a czárt, hogy szabadítsa fel a románokat a magyar iga alól. — Mint ítésetülünk. B e s s e i y e i Ferenéz főszolgabíró ur már megteret a fenytő feljelentést e magáról megfellekzett román lelkes ellen. A t e m s e vármegyei közigazgatási bizottság csütörtökön tartott üléséb n — Ormós Zeigmond főispán előterjesztésére — hivatalból foglakozott ez ügygyel. A bizottság méltó felháborodással vett tudomást róla, s B e d e Gyula kir. ügyész indítványára elhatározta, hogy az ügy azonnali megvizsgálása és a lelkész kikapásának törvényszerű megfellekzése iránti intézkedés végett ifj. Ormós Zeigmond alispánt és K a l m á r Lajos tiszti főügyészt a helyszínére kiküldi. Nevezettek ennekfolytán már kimentek Remetére.

— Egy kamarailag bejegyzett gyakorlott ügyvédjelölt, ki e minőségben éveken át a legtekintélyesebb ügyrődi és közjegyzői irodákban működött, s a magyar, német és román nyelvet bírja, hasonló minőségben a legkedvezőbb feltételek mellett állást keres. Bövebb felvilágosítást ad szívesgöböl lapunk kiadóhivatala.

— Eljegyzés. Schreier Jakab aradi kereskedő a napokban tartotta eljegyzését Vingan K a u f m a n n Laura kiseszanyynyal.

— Ajánlkozás. Egy a fővárosban hosszabb ideig alkalmazásban volt hirlapíró e gyakorlott javitnok e minőségben havi 35—40 frt fizetés mellett alkalmazást keres. Bövebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

— Iparügyek. Iparigazolányt nyertek: Aradmegyében: Edl Simándon Fekete János csizmadia iparra; Bekésmegyében: Mezöbényben Dobozy János kévéház és vendégfogadói iparra; Bekésen Herczeg Rebeka, szül. Grünhut Dávidné szatócskereskedésre, Schulz Bernát vendéglobi iparra, Szabó Imre cipész iparra; Uj-Kigyóson Koritár Vilmos cipész iparra; B-Csabán Brunner Miklós borbély iparra, Weinberger Mórné, szül. Weisz Rozalia aranyműves és óras iparra; Kétegyházaán Kis M. Pál asztalos iparra, Götz György cipész iparra, Henninger Sándor kézményseprői iparra; Szarvason Roszariovits István kovács iparra; B-Gyalán Wertheim Simon sökereskedésre, Magyarorsy Ferenéz b-gyalui lakos és társa Benjovits Leonora budapesti lakosnö butorkereskedésre, Rátz Sándor malomiparra; Csánádmegyében: Apátfalván Brettner Hermann szatócskereskedésre.

A farsang.

— január 13. — A nöegyilet álarcos bálja ma este zajlik le a „Fehér Keresztben.” A fardadhatlan védasszonyok és a buzgó rendezőség mindent elkövettek arra nézve, hogy az estély fényesen sikerüljön. Gazdag tombola, sok érdekes és változatos bohóság fogja szórakoztatni a közönséget. Lesz egy „Eleven Hirlap” is melynek előfizetési felhívását kollegialitásból közöljük még egyszer:

Előfizetési felhívás az „Eleven Hirlap” politikai, társadalmi, gazdasági, szépirodalmi és himmi hummi humorisztikus képtelen ujságra.

Carneval herceg fövédnöksége alatt szerkesztődik folyó hó 14-én a „Fehér Kereszt”-ben, az aradi polg. jót. nöegyilet által tartandó álarcos és jelmezball alkalmával, éjjeli 11 órakor.

Előfizetési ár egy egész éjszakára egy belépti jegy.

Hirdetések nagy — bettével, azaz nagy hangoon, önlönyös feltételek mellett ki a bálzatnakk ki.

Az „Eleven Hirlap” annyit önlönyel bir a közönségses hirlapok felett, hogy nem holt betükkel lesz nyomtatva, hanem élő szóval lesz elmondva. Munkatársai mind caupa szellemi nagyságok, kik szellemi sziporkákat csillogtatni fogják.

A ki tehát az „Eleven Hirlap”-ot látni vagyis hallani akarja, szessen reá elő, azaz válonson egy belépti jegyet.

Az „Eleven Hirlap” megjelenése után gyönyörű nyomtatott példányokban, aranyban és ezüstben kaphatók lesznek a „Fehér-Kereszt”-ben e célra külön felállított díszes keleti étortban, 10 kránt.

Gyűjtöknek tisztelettelvény igértetik. Minél többe előfizetést és tomeslagatást kér Carneval herceg nevében: az „Eleven Hirlap” szerkesztőség.

SZINHÁZ.

— január 13. — „A nebántsvirág” ma esti első előadásáról lapunk tárcaja részletesen tájékozott és itt csupán arról a fényes külsö sikerről emlékezünk meg, mely a darabot ma valóban kasszadarabbá tette és a „Czigánybáró”-ra emlékeztető vonzerőt jövelt. A közönség egész estén át folyton tapsolt, nevetett, majd midön S o m l o n é a harmadik felvonás végén lovon kivágtat, formaliter tombolt és a kedves művésznö háromszor jött ki — löháton a lámpak elő. — A ház természetesen szulova volt a bérletszűnet daczára. — „A nebántsvirág” Aradon a fő beszéd tárgya, sa páratlan kedvesessü bohóság hólnap és vasárnap ismétlik. Természetesen szulolt házak ölöit.

— Czanyuga Emma e hó 17-ikén, kedden tartja jutalomjátékát az aradi színházban, hol ez alkalomra az „Erdő szépe” kerül

színre, mely a mult napokban leszorult a szinpadról s a közönség akkor igen vágyott a rég nem adott darabot szinpadon látni. A k. a. jutalomjátékára midön felhívjuk a közönség figyelmét, meg vagyunk gyözdöve, hogy ezt egy ováciokkal teljes est fogja követni.

Irodalom és művészet.

— „Kölcsöy-Egyesület” felolvasó estélyei.

V. — január 13. A „Kölcsöy-Egyesület” meg lehet elégedve az aradi hölgyekkel. Dermesztö hidegben előttek és megtöltötték a városbáza dísztermet, pedig bizony ebben sem volt sokkal melegebb, mint odakünn.

A közönség legnagyobb részét most is hölgyek képezték, bár a program ezáltal inkább tudományos, mint érdekes előadásokat igért.

Az értekezők az érdem, hogy a publikum megtalálta bennök mind a kettöt. L a u k ö Albert csinosan megírt képeken mutatta be Erdély megszállásának történetét. Vázolta a földrajzi felkvés befolyását az országész történetére, majd Erdély sorsát és állapotát a hübéri világban s végül különös előszeretettel a „magyar Svájez”, a szép és szabad székelgyöld történetét, melynek rengestegit az öskori pionnierek vadászva veték tette. A közönség figyelemmel halgatta meg a felolvasót s végül élénken megtapoltta.

Erre aztán Antolik Károly, a népszerű professor, lépett az asztalhoz egy esomé üvegburga közé. Könnyed, élvezetes modorban mondott el sok érdekes dolgot a levegőről meg vízről és ezek alkátrészeiről. Bemutatót közbe-közbe néhány sikertült kísérletet is, melyek állításait illusztráltak. Dolgozott mindeuféle gázal, mérővel, tűzrel, villal s a hallgatóság figyelmét az épp oly tanulásos, mint változatos elődással egészen leán czolta.

Előadása végeztével zajosan megtapsolták.

— Cherbuliez Victor-nak, a nálunk is jól ismert, kitünö francia regényírónak egyik legbíresebb regénye: „Holdenis Meta” magyar fordításban is megjelent a Singer és Wolfner-féle közkeveltségű „Egyetemess Regénytár”-ban. Ez a két kötet a legfinomabb, legérdekesebb és legjobbosabb elbeszélést tartalmazza, mely valaha Cherbuliez tola alól kikerült. A genü költö ennek a „Holdenis Meta”-nak köszönheti, hogy körülbelül öt évvel ezelött a francia akadémia tagjává választották. Egy eszes, ügyes, nagyravágyó svajci leány történetét beszéli el benne, a ki egy millióss diplomával felelegül akarja magát véteni, mellesleg azonban egy festövel is kacérkodik, s utoljára két szék közt a pad alatt marad. Szellembenben e érdekesfelelben lehetetlen volna ez árnyalt boyolítani, mint a hogy Cherbuliez teszi. El lehet mondani, hogy e munka letörditása kiváló nyereség irodalmunkra nézve. — különösen ily fordításban, minö az A m b r u s Zoltán. A két kötet ára piros vászonkötetben 1 forint.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

— A szigmondházi sikkasztás. — (Negyedik nap.) — január 13.

A mai tárgyalás ismét látogatott volt. A közönség érdeklődéssel várta a bíróság ítéletek kibirdetését.

Ez azonban a királyi törvényszék január 16-án délelött 10 órára halasztotta.

A mai tárgyalás is sok érdekes mozzanatot foglalt magában. Így például B á t t a s z é k i Lajos dr. vádelmet és a királyi alügyészek a védbeszédekre elmondott észrevételeit, valamint I l l é s Károly dr. Kell Lipót dr. és B á t t a s z é k i Lajos dr. védök replikáit az ügyész észrevételeire.

A negyedik folytatlagos tárgyaláson a kir. törvényszék tagjai voltak: Elnök: O t t r u b a y Károly, szavazóbírák: K o v á c s János és G a l l u József, jegyzö: S z á s z Iván dr. A kir. ügyészséget M a d z s a r Károly dr. alügyész képviselte. A megye képviselői voltak: B á n h i d y Antal br. és S z e r é n y Sándor szigmondházi h. jegyzö.

A végtárgyalás fél tíz órakor vette kezdetét.

Elnök: Beszóllította a három vádlottat Bor Imre, Aszud Mózes és Br a s o w s z k y Antal. Bor Imre, midön a másik két vádlott társával belépett a törvényszék termébe, teljesen meg volt törve. A három napig tartott faggatás nyomai erősen meglátáztottak rajta. A míg a másik két vádlott egészen közömbös külöt áruolt el.

E l n ö k : Felhívta B á t t a s z é k i Lajos dr. védenéze Br a s o w s z k y Antal bünygében védbeszédének megtartására.

Báttaszéki Lajos dr. védbeszéde. B á t t a s z é k i Lajos dr. védbeszédeben igen ügyesen kiterjeszkedett a vádatörvénnyel szembeni védelmére, melyet az alügyészek által emelt vádakra és azokat jogi szempontból alaposan vette bonczkás alá, igyekerve azokat gázal érvekkel megsemmisíteni. Báttaszéki kezdte védbeszédét, hogy védtartás I l l é s Károly dr. Aszudot e bünyg Meistojának nevezte. Nem vizálgatja mennyiben igaz ez, mennyiben nem, de any

nyi bizonyos, hogy az ő védenéze ez úgy Pilátusa, mert úgy került a rengeteg bájba, mint Pilátus a credöba. Védö felolvasva ezután az ügyész indítvány következt passzusát. „Eskünlönös képtelenség lett volna az irásban aljárítás és a közögyeivelt csak vasárnaponként foglatolkozódó Brasowzkit terhelni.” Védö nem mondja, hogy ez képtelenség, csak azt, hogy leh e t e l e n é g. É s h a igaz egy esetben, igaz az más esetben is. S tekintve e hivatalos kijelentést, le a végtárgyalás eredményét: azon biztos hitben volt, miszerint abba a kellemes helyzetbe hozhatja a törvényszék, hogy védbeszédjének meghallgatásától megkímélheti; azon biztos hitben volt, hogy a vádhatóság a Brasowsky ellen emelt vádakot egyszerűen eléjti, kinek egyébe büne nincs, mint az, hogy elég szerencsétlen volt Zeigmondháza pénztárosnak lenni, hogy e minőségében bizonyos pénzekt tagadhatlanul az ő kezébe lettek fizetve és hogy együgyűsége, járatlansága és tudatlansága folytán másoknak értelmellen eszköze volt. Mindannak daczára a vádhatóság nem változtatta meg álláspontját és nem kevesebb mint 39 esetben fenntartja ellenében a vádat s így védö is kénytelen a törvényszék becses türelmét igényzni, kérvén, hogy felhozandó érveit fele jávára szokott bölcsességével mérlegelni, ne taláni botlásait csakis az ő terhére felróni és szon izgatottságának tulajdonítani méltóztassék, mely igen természetesen akkor, midön oly egyén vádolatik 39 esetben sikkasztással — mi esetleg 6—7 évi börtönbüntetés, is vonhat maga után, — a ki védö meröben Ártatlannak tart.

Indokaira nézve lélektanilag még eléggé meg nem fejtett rejtély, az miért iparkodik sok vádlott, a fenforgóhoz hasonló ügyekben magának minden áron büntarast teremteni, miért iparkodik saját bünet másokra is kenüi, holott ezáltal sorsán nagyon keveset, söt semmit sem lendít? Megfejtethet, miért kíván legalább másnak is ártani, ha már magának nem használ egy csöppet sem? Vagy tán azért teszi azt sok vádlott, mert valmint a megosztott örm k e t t ö s örm, a megosztott baj csak fél baj?

S ime ezzel a rendes jelenséggel ellenzöleg, mi tapasztalunk a fenforgó esetben? Elsörendü vádlott, ki leginkább megterhelhetkes látszik e bünygében, nemcsak nem vádolja, nemcsak nem iparkodik berántani Br a s o w s z k y Antal, de ugy a vizáglat során, valamint e végtárgyaláson is többször hangsulyozta, miszerint védenéze az általa kezelt pénzekből mit sem tartott meg a magá hasznára, mindent hiven és becsületesen beszolgáltaltott.

Ebböl azt az általános emberi szempontból igen örvendetes meggyözdöset meriti védö, hogy ha Bor Imre metalan könyvelésbe, vagy a körülmények összejárására folytán a bünygényre lépett is, ha fiatal megfontolatlansággal le is tért a becsület utjáról: itt egyáltalán nincsen megtrögdött gonosztevével dolgnak, hanem oly elörelött, kinek szive mélyében ott szunyad a jobb érzés isteni szikrája, mely gátolja abban, hogy egy tudatlan, de meröben ártatlan embert is magával rántson.

Nem hozza ezt fel Bor Imre védelmére, mert az ő védelme nem tiszta, — de az érdekezés elhangzott fényes védbeszéd után nincs is szükösge az ő gyönyes szavaira, hanem azért említi fel e jelenséget mindenekelött, mert első általános bizonyítokot szolgáltat pszichologiai szempontból védenéze teljes ártatlansága mellett. Minden lélektani helyes következtetés ugyanis csak chimára, ha oly egyén ebbeli előadása nem volna minden kétség felül igaz, a ki tudja, hogy védenéze feljelentése folytán került a bájba és még is azt mondja róla, hogy az ő feljelentöje becsületes ember, és hiven kezelte a pénzt, mely reá volt bízva és magának nem tartott meg abból semmit!

De ezen okon kívül van még több általános ok is, mely elveszi a védenéze ellen emelt vádak alapját.

Igy mindenekelött épen az, hogy védenéze tette egyáltalán e ügyben az első feljelentést. Lélektanilag abszurdum föltételezni azt, hogy valaki ilyen ügyeknek vizáglátát kívánna, a ki magát egész ártatlannak, egész büntelenek nem érzi, mert tudnia kell, hogy a vizáglat olyan mint a hegytetön meginduló görgöly, mely míg a hegy tövéhez érkezik, hörgöztetöggyé válik, mely öt is elsodorhatja.

Ha tehát védenéze mindannak daczára a feljelentést megtette: csak azért tette, mert teljesen büntelennek érezte magát.

De mi is derült ki védenéze ellen? Sem többe, sem kevesebbe, mint az, hogy bizonyos öszegeket, mint közögyi pénztárnok igenis kezébe vett. Ettől a sikkasztásig azonban még egy tátonör ír van, melyet a vádhatóságnak nem sikerült áthidalni. A ki pénzt állítva, az még nem sikkaszt. Ahoz kell, hogy ezen pénzt a magá hasznára fordítsa, vagy legalább is úgy rendelkezék vele, mintha a magáé volna. Ez azonban a 39 eset egyikeben sem sikerült a vádhatóságnak bebizonyítania.

Mert mire támaszkodik, mint bizonyítékra? A közigazgatásilag felvett hiányokra. Az adókönyvek egyenként elövéttettek, megvizáglattak és összehasonlítottak a beszédre naplóval. A melyik tétel ott nem volt beírva, arra azt mondja a vád, mert elnaplózva és bevételezve nincsen, el nem számatoltott s így hiányzik és el van sikkasztva. A vádhatóság egyedülön stereotip bizonyítékát tehát a 64 sikkasztási eset majdnem mindegyikében a bevélti napló képezi. Jó. Hanem ha ez áll, akkor el kell fogadnia a vádhatóságnak minden ebből származó konzenquenziát. Akkor tehát el kell fogadnia azt is, hogy a kitépt, de megkerült naplöviben foglalt és az elsikkasztott egyes tételekkel szám és öszeg szerint mindemben egyező öszegnek el nem sikkasztattak, mert hisz elnaplózva, elszámolva a jegyzö által, s így Brasowszky ezekre nézve sikkasztást el nem követhetett, mert hiszen ő általszámolta a jegyzöknek, az be is naplözta, bevételezte s így nem ezen tételek hiányoznak, melyek halmaza a vád tárgyalat képezi, hanem azoknak kell szükösge képen hiányozniuk, melyek a kitépt naplöv helyére betett új, hamis iven vannak. Erre nézve tessék kideríteni a valót, de annyi bizonyos, hogy az inkriminált tételek nem hiányoznak, mert abban az öszegben, melyet a közigazgatási hatóság mint meglevö konstatál, bent vannak az inkriminált tételek és azok képezik a hiányzó öszegeket, melyek az új ivbe beírtak.

A vádhatóság megengedi annak a lehetőségét, hogy Brasowszky, mert csak vasárnaponként volt a közögybázánál, mert továbbá távolléte alatt mások szedtek be pénzeket, mert nevé is meghamisították és mert nemely ö fedezö nyugtákat élteptek, mert véglö egyezzer a pénztárcaolt is ott felejtette, ártatlan is lehet, de fenntartja a vádat, mert mint pénztárost öt terbeli a felelösség és mert egy kis becsületességgel elbírhatta volna a hiányt. Ha maga a vádhatóság megengedi e lehetöséget, akkor a bíró nem marasztalhat, mert annak pozitív bizonyíték kell, mely minden más lehetöséget kizár. Mi pedig a becsületeséget illeti, ezzel az ember megörbhatja ö n m a g á t, a hogy bünye ne esék, de nem örbhatja meg magát m a s o k cselekedeteit ellen, söt ellenkezöleg, minél becsületesebb valaki, annál inkább bízik m ö s o k b a s s é n a n n a l inkább részedhetö, annál inkább eshet mások gázáságának áldozatává.

Tekintve tehát, hogy a kitépt, de megkerült naplöv tanúsága szerint, a Brasowszky által elsikkasztottak állított öszgek bevételeztek, söt a napi zárlat szerint elszámolva; tekintve, hogy a még metalan hiányzó öszgek a Brasowszky által a vizáglat során mellékkelt 147 frtnyi nyugtákkal fedezve vannak s tekintve végül, hogy a Neumann-féle pénzre nézve két tanu egyebhangzó vallomással igazolva van, hogy ilyen pénz soha fele kezébe nem jutott: kéri védenézet az ellene emelt vádak és következményeinek sulya alól felmenteni.

Madzsar Károly észrevétele a védelme.

Ez után M a d z s a r Károly alügyész vádindítványára mellett érvet és igyekoztet a védelmet elslányítani. Ill é s Károly dr., Kell Lipót és B á t t a s z é k i Lajos minden egyes érveire egész bravouroll reflektált. A többebb között visszavágtá Ill é s Károlynak azt az állítását, hogy a szolgabírószág annak idején tudomást nyert volna az Aszud állítólag elkövetett sikkasztásról, mert ez esetben bizonyosan megteztette volna a kellö intézkedést. A szolgabírószágra vonatkozó állítást inszinuáció n a k mondja.

Replikák.

Ill é s Károly dr. (védö) Madzsar Károly dr. vádjaira szintén erősen replikáz és a szolgabírószágra vonatkozó állítását fenntartja, de megjegyzi, hogy a kérdéses esetet neu a főszolgabíró, hanem az akkori helyettes szolgabíró intézte el és pedig nem írásban, hanem szó b e l l e g e n, de arról sem állítja, hogy r o s z h i z e m t l e g j á r t e l, hanem feltözi, hogy csak azon országesserte ítvatózó szokást követte, mely szerint a közigazgatási hatóság tudomására jutott sikkasztások csak akkor tetették át a büntető bírósághoz, ha a pénz megértése nem volt remélhető. Nem is a szolgabírószág nyújtása végett, hanem csak azon czélból hozta fel a kérdéses esetet, hogy kimutassa, miszerint védenéze 1885-ben még oly helyzetben volt Aszuddal szemben, hogy azt felmenté jeleníteni. A mi kizárja, hogy akkor már bünyös lett volna.

Kell Lipót dr. védenéze Aszud érdekében tett egy pár megjegyztést és a vizáglat hiányos megéjtésére is hivatközött.

B á t t a s z é k i Lajos dr. szintén hosszasan foglakozott az alügyész észrevételeivel.

A hallgatóság nagy érdeklödést tanusított e jogi vita iránt, a mi mindenesetre egyik legérdekesebb része volt a végtárgyalásnak.

Elnök: A repliká után a végtárgyalást berekesztetnek nyilvánította ki és kijelentette, hogy a kir. törvényszék az ítéletet jövö hétfön, január 16-án délelött 10 órakor hirdeti ki.

Szerkesztői üzenetek.

— „Egy könyvkivonat”. Nagyon el van nyunyiba és így hatása elvész teljesen. A dolgozások nincsen idekén. Nem közölhetjük.

— „Emlékedés”. „Ne féj!” Igen rokonszenves kedélyre vall, de talán jobb lesz az egészet az illetök megmondani. Gyorsabb és talán — csásászerű eljárá.

— D. Gy. urnak M.-Bodzás. A kérdéses naptárt már rég megrendeltük, de még mindig nem kaptuk meg, s most újbol megszerztük.

KÖZGAZDASÁG.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— Január 13. —

1. Gabnanemlék: tiszta busz legnehezebb 6 frt 40 kr, közep 6 frt 30 kr, kétszeres legnehezebb 6 frt 10 kr, közep 6 frt — krajczár, rozs legnehezebb 5 frt — közep 5 frt — kr, zab legnehezebb 5 frt — kr, közep 5 frt — kr, reték-repeze legnehezebb — frt — kr, kukorica 5 frt 10 kr, 100 kilónként.
2. Ijast: legfinomabb 0-ás 17 frt — kr, legfinomabb 1. 15 frt 50 kr, szemlye 14 frt — kr, fehérekényér 13 frt — kr, fekete kenyér 9 frt 50 kr, rozs 11 frt 50 kr, tengeri — frt — kr mmkint. Dara tiszta búzából 17 frt — kr. Arpkássa 15 frt 40 kr mmkint.
3. HNYlyesek: borsó 24 frt — kr, bab 8 frt 50 kr, lencse 26 frt — kr, köleskása 11 frt 50 kr, burgonya 4 frt 20 mmkint.
4. Széna: 1. köztölt legjobb 4 frt 50 kr, közep 4 frt 20 kr, köttelen: legjobb 4 frt 30 középzárú 4 frt — kr, egy umázsa.
5. Köttölt vagy ágyi szalma: legjobb 2 frt 2-kr, középzárú 2 frt — kr, egy umázsa.
6. Takarmányszalma: legjobb 2 frt 20 kr, középzárú 2 frt — kr, egy umázsa.
7. Alomszalma: legjobb 1 frt 20 kr, középzárú — frt — kr, egy umázsa.
8. Pa: búkk 3 frt — kr, cser 3 frt — kr, malfa 3 frt — kr, fenylö 1 frt 80 kr, egy kobk.
9. Hus: marha 52 kr, borjú 68 kr, disznö 48 kr, juh 32 kr; disznösír 62 kr, szalonna 58 kr, vaj 1 kr 20, olvasztott vaj 1 frt 50 kr, egy kilo.

10. Vegyesek: Boroszas 60 kr, tej 12 kr, fehérek 30 kr, fahár 20 kr, vörös 60 kr, vörös 40 kr, ezüst 6 kr, pálinka (szilva) 60 kr, ször 28 kr egy liter.

11. Zöltség: Kál (Kohl) 14 kr, kalarábi (Kholerabi) 12 kr, vörös vagy cseklarépa 10 kr, sarga vagy murekára 12 kr, vereshagyma 10 kr, fokhagyma 18 kr, csezer 16 kr, petrezselyem 12 kr, pasinák 12 kr, levek zöltség (Suppengrün) 12 kr, kajs darabja 3 kr, bors 1 ft 40 kr, paprika 1 ft 60 kr kilogrammonként, paradicsom — kr, saláta, — kr., 100 ugorika — kr.

Vegyes közlemények.

A budapesti értéktőzsdéről. (A „Magyar Mercur” heti tudósítása. Az „Aradi Közlöny” számára.) Az osztrák-magyar bankleszállította a kamatlábat, ami azt jelenti, hogy a pénz olcsóbb és bővebb van. A január elején esedékes váltásérvények Ausztria-Magyarországon több mint húsz millió forintot tettek szabaddá. Így tehát megvolna az élénk tőzsdészet első kelleke: a pénzösség. A politikai helyzet is folytonosan javul, a háború veszélye, ha nincs is teljesen elhárítva, legalább el van odává és így nem lehet csodálni, hogy a tőzsdészet megélénkült és az értékpapírok árfolyamai jelentékenyen emelkedtek. — Az utóbbi napokban azonban a német császár betegeskedése következtében kis megál-

lapodás észlelhető az előre való törekvésben, de általában úgy látszik, mintha a javulás még tovább akarna haladni. Különösen a járadékok javulnak, mi majd csak megkönnyíti a magyar kormány pénzügyi helyzetének fedezését. Bankrészevények szintén jól emelkednek, különösen a magyar és osztrák hitelrészvény. Vauti részvények előbb a nagy havazások, most meg a fenyegető vízveszély miatt nem akarnak javulni. A zippár állati értékek piacza általában kedvezőtlenül van hangolva. Sorsjegyek most különös figyelmet érdemelnek, mert a legutóbbi áresések alatt ezek is csökkentek és természetük felgyógyítását hamar fognak emelkedni, minnek jelei már láthatók. Valuták az utóbbi napokban valamivel olcsóbbak voltak.

Értékpapír és sorsjegytulajdonosoknak készséggel szolgál felvilágosításokkal a „Magyar Merkur” kiadóhivatala Budapesten, hatvan-utca 15. sz.

Szociális.

(Január 13.)
(B.) Készaru nagyban 25.50, kicsinyben 28.—, hordó nélkül per 100 liter *.

Budapesti gabontőzsde.

(Január 13.)

Kínálat és vételkező egyenlően gyenge. 7000 min. jött forgalomba és 5 krral olcsóbb áron adatott el. Buza tavaszra 7.42—7.43, zab tavaszra 5.71—5.73, kukorica tavaszra 5.96—5.97, káposzta-repeze 10.65—10.76, buza őszre 7.71—7.73.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru 1888. és értéktőzsdén évi január hó 13-én.

Magyar aranyjáradék 6 sz.	97.10
Magyar aranyjáradék 4 sz.	82.90
Magyar papírjáradék 6 sz.	149.—
Magyar vasúti kölcsön	94.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 1. kib.	123.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 2. kib.	110.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 3. kib.	103.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	102.50
Magyar földterhermentesítési köv. záradék	102.50
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	102.50
Temes-bánati földterhermentesítési köv. záradék	102.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	102.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési köv.	100.—
Magyar szőlőművelési kötvény	119.—
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	123.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	123.—

1860-iki osztrák államrészvény	78.25
Osztrák járadék papírban	80.50
Osztrák járadék utatban	110.—
Osztrák járadék aranyban	135.—
1860-iki osztrák államrészvény	870.—
Osztrák-magyar bankrészvény	273.50
Magyar hitelbankrészvény	270.20
Osztrák hitelbankrészvény	—
Osztrák hitelbankrészvény	—
Eszt.	—
Cs. és kir. arany	5.95
20 frankos arany (Napoleon'or)	10.02
Német birodalmi márká	62.20
London	126.90
20 markos arany	12.42

Arad városi színház.
Folyó szám 100. 4. kiadás 16. sz.

Szombat, 1888. január hó 14-én:

Ne bánts virág.
Operette 3 felvonásban. Írták: H. Meilhac és A. Millaud. Zenéjét szerzte: Hervé.

Személyek:
Denis de Flavigny — S. Vadnay Vilma.
Chateau Gibu gróf, őrnagy — Bács Károly.

Celestin, zárdai orgonista — Kulnyai Márton.
Fernando de Champlatreau — Németh János.
Színigazgató — Réthy Lajos.
Loriot, őrmester — Fenyéri Mór.
Rendező — Végh István.
Fejedelemszony „A fehér galambok” zárdájában — Tharassovics M.
A zárdá kapusnöje — Ajtay Károlyné

Kezdeté 7, vége 9 1/2 órakor.

Közlekedés.

A vonat	
ind. Aradról	érk. Aradra
Csabai vegyesvonat . . . regg. 6.20	este 6.28
Budapesti személyvonat . d. u. 12.31	regg. 5.45
„este 9.17	d. u. 8.10
Erdélyi vegyesvonat . . . d. u. 4.30	d. e. 8.42
„vegyesvonat Badna-Lippig . . . d. u. 2.17	d. e. 7.38
„személyvonat . . . regg. 6.—	d. e. 11.39
Temesvári vegyesvonat . . regg. 6.05	d. e. 9.27
„d. u. 5.45	este 8.17
Borosabeszi vonat . . . regg. 6.25	regg. 8.38
„d. u. 4.36	este 7.18
Szegedi személyvonat . . regg. 4.38	regg. 8.15
„d. u. 2.56	d. u. 7.50

Felelős szerkesztő és kiadó:
HINDY ÁRPÁD.

Hirdetések.

Czukrászda.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy cukrászdámban naponta friss sütemények darabonként 4 kr-ért kaphatók; továbbá theasütemények, finom cukorkák, bel- és külföldi liquerök, francia és angol borok, pezsgők és aszaborok, valamint minden szakba vágó árukkal a leg jobb minőségben és legolcsóbb áron szolgálók.

Rendeléseket úgy helyben, mint vidékre gyorsan és izlésteljesen a legutányosabb árak mellett teljesítek.

Magamat a nagyérdemű közönség becses bizalmába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

HANNA GUSZTÁV, czukrász
ARADON, Templom-utca 8-dik szám. Herczog-féle ház.

Munkakörök beosztása

Az 1888. évbén Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint 1-es fokú iparhatóság mellett működő iparhatósági megbízottak-működési köre a f. hó 8-án tartott ülésen megállapítván annak eredménye a következőkben közzhírté tétetik.

I.
Az iparhatósági és iparpartstületi lajstromok és nyitvántartások ellenőrsz.: Andrényi Gusztáv, Dengel Károly.

II.
A kereskedő- és iparos-tanoncs-iskolák látogatói:
Január hóban: Blau Bernát, Dengl Károly, Bartl János és Gyulai István.
Február hóban: Illman Ottó, Kell Manó, Moldován Sándor és Róth Miklós.
Március hóban: Klein Soma, Maresch Gyula, Rittinger Agoston és Sütő József.
Április hóban: Pohl Ödön, Scherhag Jakab, Schifferer Alajos és Szántay Lajos.
Május hóban: Bukovetz Pál, Blau Bernát, Stoll Károly, Ujházy Károly.
Június hóban: Dengl Károly, Herman Ottó Bartl János és Gyulai István.
Szeptember hóban: Kell Manó, Klein Soma, Moldován Sándor és Róth Miklós.
Október hóban: Maresch Gyula, Pohl Ödön, Rittinger Agoston, Sütő József.
November hóban Scherhag Jakab, Bukovetz Pál, Schifferer Alajos és Szántay Lajos.
December hóban:

III.
Műhely látogatók.
A város műhelyei 5 kerületbe osztván fel, azokat

az iparhatósági megbízottak a következő beosztás szerint vizsgáladják:

I. kerület a falerakó helyektől a városház Széchenyi és Vesselenyi utcák által képezett vonalától északra terjedő város részére terjed egész a vásártéri és kurtiesi uti vágim; Blau Bernát és Bartl János.

II-ik kerület: a Vesselenyi, Kis Ernő, Vécsey, kasza-utca, legelősor, s a Holtmaros medernek a Rauner-féle szállástól a Kossuth-utcai hidig terjedő része által határolt belvárosi területtől, ezenkívül Poltura, Sága és Gáj elővárosokból áll; műhelylátogatók: Róth Miklós és Kell Manó.

III-ik kerület a főtér, Széchenyi, Kis Ernő, Vécsey- és kasza-utcai vonalától a legelő-sorig, s innen a kapa-, Teleki- és Deák Ferenc-utcazákon a főtérig körül határolt területtől áll; műhelylátogatók: Moldován Sándor, Sütő József.

IV-ik kerület a Maros-parttól a Petőfi-utca, főtér, Deák Ferenc-, Teleki- és kapa-utcaák vonalait egy részről, más részről az ó-vár, óz-utca, Szt. Péter-, Kelemen-tér, Ujterem- és csutora-utcaák által határolt s a legelő-sorig terjedő városrész műhely-látogatói: Szántay Lajos, Scherhag Jakab.

V. kerület az óvár-, óz-utcaák, Szt. Péter- és Kelemen-tér, Ujterem- és csutora-utcaák és a legelősor, Marostáj és az óvár-tér által körülített területtől áll, műhely-látogatói Schifferer Alajos és Klein Soma.

IV.
1. Az összes helybeli szeszgyárakban: Stoll Károly, Ujházy Károly, Pohl Ödön.
2. Walder S. és fia gőzfűrés-gyárában: Dengel Károly, Rittinger Agoston.
3. Dobiasch halozylin gyárában: Pohl Ödön, Dengl Károly.

4. Nyáry és Bukovetz czukorka- és liqueur-gyárában: Pohl Ödön, Dengl Károly.
5. A tégla-gyárban: Illman Ottó, Roth Miklós.
6. A légszuszogató-gyárban: Gyulai István, Maresch Gyula.
7. Solymos J. érczöntő-gyárában: Klein Soma és Schifferer Alajos.
8. Széchenyi gőzmalomban: Blau Bernát és Roth Miklós.
9. Weisz M. és fia czukorka gyárában: Maresch Gyula és Sütő József.
10. Hendl Ödön érczöntő és gép gyárában: Hell Manó és Szántay Lajos.
11. Spiroch kötsző-gyárában: Scherhag Jakab és Moldován Sándor.
12. Rosenfeld L. keményítő gyárában: Bukovetz Pál és Ujházy Károly.
13. Wiedermann V. érczöntődjébe: Schifferer Alajos és Blau Bernát.

14. Marx Adolf érczokoporsó gyárában: Bukovetz Pál és Bartl János.

V.
Az önkéntes árverések és végeladások ellenőrzésére Illman Ottó.

VI.
Tanoncs felszabadítások:
A felszabadulandó kereskedő tanoncokat havonta egyszer bizonyos meghatározandó napon az iparhatósági megbízottak kereskedő tagjai, a felszabadulandó iparos tanoncokat pedig annak iparos tagjai együttesen fogják felülvizsgálni s a felszabadulás iránti jelentésüket az iparhatósághoz beterjesztieni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala, mint első fokú iparhatóság által 1888. évi január hó 9-én.

Urbányi János,
főkapitány.

S MIDY-féle SENTAL-CAPSULAK

A mindenféle tífus és neml betegség, hólyaghurut ellen mint gyógyszer ezeltől oly általános közkeveltségnek részesült Copava-balszám, ma már alig jó használatba, részint kellemetlen szaga és íze, részint a felbőgés, hányinger s más egyéb gyomorbetegségek miatt, melyeket használata okoz.

A Midy ur által feltalált tiszta lepárolt Sental-szesz nem bir ezen kellemetlen tulajdonok egyikkel sem s 48 óra alatt még a legidültebb s legfájdalmasabb kifolyásoknak is anélkül, hogy a gyomornak terhére lenne s minden befeekendés segélye nélkül csaknem teljes megszűntet idezi elő.

Egy üveg ára használati utasítással s 50 tokecskával 2 frt 10 kr.

Raktárhelyiség Páris: 8. rue Vienne.
Kapható 913

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi foraktárnak aradi fiókjában

RING LAJOS,
„Angyalhoz” ozmzett gyógyszerárban
Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz. a.

Magyar iparcikk!

Mig eddig még a pótkávét is a külföldről vettük, most az elismert jóságú

Lenck-kávében

oly kitűnő hazai gyártmányunk van, melynek használata máris általános divattá vált.

Lenck-kávé

kapható minden jobb kereskedésben s a hol a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint hazai gyártmányt.

A t. elárúrtó urak forduljanak **Lenck S.** pótkávé-gyárhoz Sopronba, honnét mintákat rögtön, ingyen és bérmentve kapnak s így rizikó nélkül győződhetnek meg a felől, hogy a 747 5.20

Lenck-kávé

a legjobb eddig ismert pótkávé.

Képviselet Aradon:
POHL ÖDÖN ur.

Aradon kapható: Elias A., Marx és Fejér, Tones és társa, Tones Ferenc és Ede, Guttmann Samu, Kamensky János, Preisach Vilmos, Pollák József, Illics A., Amtmann L., Marsits Lajos, Hódl és Lázár, Simon K., Duzsek F., Stampfl Gy., Tyrnauer M., Belgrader és társa, Bendik József, Popper B., Baumann B., Dratsay L. és Krausz Lajos urak üzletében.

Uj-Aradon: Orth A. J. urnál, Lippán: Schwarz F., Simon D. R., Rácz Jakab és Tesite Demeter urak kereskedésében. Pankotán: Riegler István és Pavlovics K. urnaknál. Pécskán: Königsthal L. utódainál. Kiszegén: Messer Lipót urnál.

Meghívás.
A nagylaki takarékpénztár-részvénytársulat
1888. febr. 14-én d. e. 9 órakor
a helybelli evang. egyház gyűléstermében tartandja
XII-dik rendes közgyűlését,
melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívattak.

Napirend: 19 1—2

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg bemutatása és a felmentvény megszavazása.
4. A tiszta nyeresémi feletti intézkedés.
5. Az alapszerüleg visszalépo elnök, 12 igazgatósági tag, 5 felügyelőbizottsági tag és a pénztárnok megválasztása.
6. A részvényesek által netán teendő indítványok megvitatása.

Nagylak, 1888. január 9-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: 59. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg részvényeit a társulat pénztárába letenni, hol az őt megillető szavazatszámot előtűntető és belépti jegyül szolgáló tértvény neki kiszolgáltatatik.

60. §. Csak olyan részvényes gyskorolhatja szavazási jogát, kinek részvényei saját nevére szólnak vagy december hó 31-ig a közgyűlés megtartása előtt nevére át lettek írva.

Nyertek! Nyertek! Nyertek!

1887. 3*

Decz. 1-én 100,000 forintot,

1886.

November hó 2-ikán 120,000 forintot

az általam képviselt első magyar iparbanknál.

9 huzás egy év alatt!

BAZILKA-sorsjegyek. Legközelebbi huzás f. év március 1-én. Főnyeresémi 100,000 frt, 75,000 frt.Ezen sorsjegyeket készpénzben, a napi árfolyam szerint és részletfizetésekre árustom el.	Magy. nyeresémi-sorsjegy. Legközelebbi huzás f. április hó 15-én. Főnyeresémi 150,000, 120,000 frt. Ezen sorsjegyeket készpénzben, a napi árfolyam szerint és részletfizetésekre árustom el.	4%-os magyar jelzálog-sorsjegy. kamatozik 4%-ot és egy sorsjeggyel 3 nyeresémi is lehet oszlnai. Legközelebbi huzás január hó 15-ikén Főnyeresémi 100,000, 50,000 frt. 1 drb havi 5 forintos részletekben.
---	---	--

I g é r v é n y e k :
Tiszaszabályozási . . . . . 2 frt 50 kr.
Jelzálog . . . . . 2 —

Postai megrendelésnél előleg kéretik.

Falkenstein Adolf bank- és váltóháza
ARAD, Szabadságtér 4. sz.
Az Adriai biztosító társulat kerületi ügynöksége.